

15 lat działalności Polskiego Towarzystwa Nukleonicznego

W tym roku mija dokładnie 15 lat od zarejestrowania Polskiego Towarzystwa Nukleonicznego (PTN). Obszernie na temat historii PTN pisaliśmy pięć lat temu z okazji jubileuszu 10-lecia Towarzystwa. Materiały, jakie zostały wówczas zgromadzone wykorzystaliśmy następnie do przygotowania hasła do Słownika Polskich Towarzystw Naukowych – wydanego przez Polską Akademię Nauk. Nie wszyscy być może mają okazję sięgnąć do tych opracowań, dlatego przypominamy w syntetycznej formie najważniejsze dla PTN wydarzenia mając nadzieję, że uważni Czytelnicy wybaczą nam powtórzenia. Szerzej na temat historii PTN piszemy również w pierwszym tegorocznym numerze Postępów Techniki Jądrowej.

Przez szereg lat w kręgach specjalistów związanych z naukami i technikami jądrowymi zauważano brak stowarzyszenia wspierającego rozwój tych dziedzin w Polsce. W tej sytuacji grupa zainteresowanych osób rozpoczęła w lipcu 1990 roku zbieranie deklaracji założycieli towarzystwa z Warszawy, Gdańska, Gliwic, Krakowa, Łodzi, Poznania i Wrocławia. Zjazd założycielski Polskiego Towarzystwa Nukleonicznego odbył się w Politechnice Warszawskiej 26 czerwca 1991r. Pierwszym prezesem został nestor polskiej atomistyki, długoletni dyrektor Instytutu Badań Jądrowych w Świerku, prof. Jerzy Minczewski.

Statutowe cele Polskiego Towarzystwa Nukleonicznego to:

- działanie na rzecz bezpiecznego wykorzystywania dla dobra społeczeństwa zjawisk, procesów i technik jądrowych, zwanych atomistyką, zwłaszcza w zakresie pozyskiwania energii, rozwoju przemysłu i rolnictwa, oraz ochrony zdrowia i środowiska naturalnego,
- inicjowanie i popieranie działalności naukowej i technicznej we wszystkich dziedzinach atomistyki,
- obiektywne informowanie społeczeństwa o warunkach bezpiecznego wykorzystywania zjawisk, procesów i technik jądrowych.

Rozpoczęcie działalności Polskiego Towarzystwa Nukleonicznego przypadło na okres po zaniechaniu w 1990 roku budowy elektrowni jądrowej w Żarnowcu, oraz wywołanego tą decyzją masowego odpływu specjalistów do innych dziedzin w kraju i za granicę. Dlatego głównym przedmiotem zainteresowania PTN stało się zastosowanie zjawisk, procesów i

technik jądrowych w rozwoju przemysłu i rolnictwa, konserwacji żywności, oraz ochronie zdrowia i środowiska naturalnego. W gospodarce rynkowej poszczególne techniki i technologie tego typu znajdują zastosowanie ponieważ są efektywniejsze, tańsze oraz bardziej bezpieczne i przyjazne środowisku niż metody alternatywne. Sekcja Techniki Jądrowych PTN jest forum wymiany informacji między specjalistami tej dziedziny oraz popularyzacji jej osiągnięć.

W Polsce nie ma energetyki jądrowej ani konkretnych planów jej wprowadzenia do krajowego systemu elektroenergetycznego. W ciągu lat jakie upłynęły od zaniechania budowy EJ Żarnowiec, nastąpił prawie całkowity rozpad infrastruktury organizacyjnej i technicznej, utworzonej dla realizacji tego programu. Działalność Sekcji Energetyki Jądrowej PTN służy podtrzymaniu zdolności merytorycznej analizy stanu i doświadczeń eksploatacyjnych elektrowni jądrowych oraz zakładów cyklu paliwowego, a także tendencji i planów rozwoju tych dziedzin w kontekście ich ekonomicznej konkurencyjności oraz spełniania wymogów ochrony zdrowia i środowiska.

W środkach przekazu zdecydowana większość doniesień służy założonemu z góry negowaniu racjonalności rozwoju technik jądrowych. Zadaniem Komitetu Publikacji i Informacji PTN jest wydawanie materiałów naukowych, przeglądowych i popularnonaukowych (między innymi unikalnych opracowań o ekologicznych zaletach energii jądrowej w kontekście zapobiegania zmianom klimatycznym) oraz rozpowszechnianie serwisów prasowych. Obiektywna i rzetelna informacja jest próbą przebicia się przez barierę uprzedzeń wobec wszystkiego co określane jest mianem atomistyki.

Sytuacja polskiej nukleoniki czyni współpracę międzynarodową istotnym elementem realizacji celów Towarzystwa. Siostrzane organizacje istnieją w wielu krajach świata a ich współdziałanie wynika z narastającej globalizacji zagadnień. PTN jest Towarzystwem Członkowskim European Nuclear Society a jego członkowie są jednymi z 20 tysięcy członków indywidualnych tej paneuropejskiej organizacji. W 1993r podpisano Memorandum of Cooperation z American Nuclear Society. W 1994r PTN został sygnatariuszem Deklaracji Międzynarodowej Rady Towarzystw Nukleonicznych n/t roli nauki i techniki jądrowej we wspieraniu zrównoważonego rozwoju świata. Deklaracja ta stanowi swoiste credo atomis-

tyki, przedstawiając głęboko filozoficzne spojrzenie na rolę nauki i techniki jądrowej w procesie racjonalnego rozwoju cywilizacji, wobec ogromnej presji rozwijającego się świata na zasoby naturalne. W 1997r nawiązano współpracę z Belgian Nuclear Society.

Polskie Towarzystwo Nukleoniczne nawiązało ściśle kontakty ze Stowarzyszeniem Elektryków Polskich oraz Komitetem Problemów Energetyki PAN. Kontakty te doprowadziły, między innymi, do zorganizowania Międzynarodowych Seminariów z udziałem wybitnych specjalistów światowych:

- New Generation Nuclear Power Plants – NG NPP'96 (Warszawa, 25-27 września 1996r),
- Nuclear Energy for Poland – NEP'99 (Warszawa, marca 1999r),
- Ecological Aspects of Electric Power Generation – EAE'2001 (Warszawa, listopad 2001r)
- Electric Power Supply in the 21st Century – EPS 2003 (Warszawa, 1-3 października 2003r),
- Nuclear Power Plants for Poland – NPPP 2006 (Warszawa, 1-2 czerwca 2006r).

PTN zabiera głos w sprawach związanych z szeroko pojętą atomistyką. Uchwała Walnego Zjazdu "Polskie Towarzystwo Nukleoniczne wobec sytuacji energetycznej w Polsce" zwracała w 1992r uwagę na degradację środowiska naturalnego – powodowaną monokulturą energetyki opartej na węglu. Uchwałą z roku 1996 w sprawie ośrodka atomistyki w Świerku zwrócono się do władz Państwa z apelem o pomoc zapobiegającą upadkowi jednostek naukowych utworzonych po rozbiciu 13 grudnia 1982r dawnego Instytutu Badań Jądrowych. Przekształcenie to zostało wymuszone odgórnie przez władze stanu wojennego, jako represja za intelektualną niezależność środowiska i aktywność działającego w IBJ podziemia politycznego. W grudniu 1997r PTN wspólnie z SEP i Komitetem Problemów Energetyki PAN wystąpił do Ministra Gospodarki z memorandum o konieczności podjęcia skoordynowanych studiów oraz ocen węzłowych zagadnień techniczno-ekonomicznych energetyki jądrowej, jako jednego z potencjalnych kierunków przyszłego rozwoju polskiej elektroenergetyki.

PTN działa również, na rzecz upowszechniania wiedzy na temat pozaenergetycznych zastosowań nukleoniki, w której to dziedzinie krajowe ośrodki naukowe mają wiele liczących się na świecie osiągnięć.

W IChTJ z okazji jubileuszu 50 lecia powstania IBJ odsłonięto pamiątkowy obelisk, ku czci pierwszego Prezesa PTN prof. Jerzego Minczewskiego.

Polskie Towarzystwo Nukleoniczne liczy ponad 200 członków.

Wybrane publikacje

- III Walny Zjazd Polskiego Towarzystwa Nukleonicznego – Materiały Sesji Seminaryjnej, raport IEA-10/A, Otwock-Świerk 1995.
- Czarnobyl – dziesięć lat później (tłumaczenie opr: "Chernobyl ten years after" British Nuclear Industry Forum, London 1996) PTN 1996.

Raporty PTN (ISSN 1428-2135):

- 1/97 – "Perspektywy wykorzystania atomistyki w Polsce – referaty sesji naukowej V Walnego Zjazdu PTN".
- 2/97 – Międzynarodowa Rada Towarzystw Nukleonicznych: Wizja drugiego pięćdziesięciolecia energetyki jądrowej - wizja i strategię.
- 3/1999 – Andrzej Strupczewski: Analiza korzyści i zagrożeń związanych z różnymi źródłami energii elektrycznej.
- 4/1999 – Dariusz Grabowski, Edward T. Józefowicz, Julian Liniecki: Awaria czarnobylska – skutki zdrowotne w Polsce.
- 5/2000 – Promieniowanie jako źródło informacji o właściwościach materii (pod. Red. Piotra Urbańskiego)
- 6/2001 – Jacques Devooght: Sąd nad energią jądrową; współczesny proces czarownic.

Czasopisma:

- Biuletyn Nukleoniczny (ISSN 1427-1737) – dwumiesięcznik poświęcony głównie zastosowaniom w Polsce metod jądrowych w przemyśle, rolnictwie, ochronie środowiska oraz badaniach; ochronie przed promieniowaniem i unieszkodliwianiu odpadów promieniotwórczych.
- Nucleus (ISSN 1428-6947) – wydawana 6-7 razy w roku ulotka ENS zawierająca syntetyczny zbiór informacji o osiągnięciach z zakresu energetyki jądrowej na świecie. Adresowana do kręgów opiniotwórczych i decyzyjnych państw europejskich.
- PTN współuczestniczy w wydawaniu kwartalnika Nukleonika (ISSN 0029-5922) – czasopisma naukowego, publikującego w języku angielskim oryginalne prace z zakresu nukleoniki.
- PTN wraz z Państwową Agencją Atomistyki wydaje Postępy Techniki Jądrowej (ISSN 0551-6846) – założony w 1958r. kwartalnik naukowo-informacyjny, publikujący prace naukowe, przeglądowe i popularnonaukowe z zakresu szeroko rozumianej ochrony radiologicznej, wykorzystania energii jądrowej i zastosowania technik jądrowych.

Współorganizacja konferencji:

- Międzynarodowe Seminarium "Radiation Processing of Combustion Flue Gases", Zakopane, 24-28 maja 1993.
- Krajowe Sympozja "Technika jądrowa w przemyśle, medycynie, rolnictwie i ochronie środowiska": Rynia 24-27 kwietnia 1995, Kraków 16-18 września 1998, Warszawa 17-19 kwietnia 2002, Kraków 7-9 września 2005
- W roku 2003 odbyła się zorganizowana wspólnie z Akademią Medyczną w Warszawie i Instytutem Chemii i Techniki Jądrowej w Warszawie jubileuszowa konferencja "Przeszczep w walce z kalcetwem – 40 lat bankowania tkanek i sterylizacji radiacyjnej w Polsce.
- W roku 2004 wspólnie z Akademią Medyczną w

Warszawie i Uniwersytetem Warszawskim zorganizowano konferencję "Tomografia pozytonowa", na której oficjalnie ogłoszono projekt budowy ośrodka do produkcji radioizotopów dla warszawskiego PET-a.

- Zorganizowano wspólnie z Instytutem Chemii i Techniki Jądrowej 8 Szkół Sterylizacji i Higienizacji Radiacyjnej Wyrobów Medycznych, Przeszczepów, Farmaceutyków, Kosmetyków oraz Ziół i Przypraw Ziołowych.

Kończąc to obejmujące 15 lat podsumowanie należy podkreślić, że nie zawiera ono opisu wszystkich przedsięwzięć podejmowanych przez członków PTN. Mamy nadzieję, że planowane z okazji jubileuszu spotkania pozwolą je uzupełnić. Zwracam się w związku z tym w imieniu Zarządu Głównego PTN z prośbą o przesyłanie pamiątek, zwłaszcza zdjęć dotyczących historii Towarzystwa, które będziemy pieczołowicie gromadzić i publikować.

Wojciech Głuszewski

Polskie Towarzystwo Nukleoniczne

Towarzystwo Członkowskie **European Nuclear Society**
c/o IChTJ, ul. Dorodna 16, 03-195 Warszawa
fax: (22) 8111 532, <http://www.nuclear.pl/ptn.html>

SEREN Polska

W roku 1996 r. utworzona została międzynarodowa organizacja ekologiczna pod nazwą: Environmentalists for Nuclear Energy (EFN). Polska nazwa tej organizacji brzmi: Stowarzyszenie Ekologów na Rzecz Energii Nuklearnej (SEREN).

Organizacja rozwija się wyjątkowo szybko. Obecnie liczy już 8 000 członków z około 60 krajów świata na 5 kontynentach. Prezesem EFN jest p. Bruno Comby (Francja). W USA, Japonii i Kanadzie działają oddziały EFN (tzw. branches – gałęzie). Założycielami EFN byli między innymi dawni działacze organizacji Greenpeace, którzy nie mogli pogodzić się z dotychczasową polityką tej organizacji.

Poglądy prezentowane przez EFN są całkowicie zgodne z poglądami reprezentowanymi przez najpoważniejszą energetyczną organizację światową, a mianowicie Światową Radę Energetyczną (World Energy Council – WEC). W pracach WEC biorą udział najlepsi eksperci światowi, a ich obiektywizm jest niepodważalny. Główne różnice poglądów WEC (i EFN) w stosunku do poglądów Greenpeace są następujące:

- WEC od szeregu lat popiera energetykę jądrową (Greenpeace – odwrotnie),
- WEC jest przeciwna zbyt szerokiemu popieraniu odnawialnych źródeł energii ze względów ekonomicznych,
- WEC przywiązuje dużą wagę do zasady zrównoważonego rozwoju.

WEC jest na przykład przeciwna polityce UE w odniesieniu do odnawialnych źródeł energii – głównie nie zgadza się z polityką „limitów” dla poszczególnych krajów. Prawdopodobnie zarówno WEC jak i EFN popartyby zalecenia UE odnośnie ograniczenia dopłat do odnawialnych źródeł energii:

- mniej niż 5 Eurocentów/kWh oraz
- mniej niż unikięte koszty zewnętrzne w stosunku do opcji bazowej (w Polsce elektrownie węglowe).

Zasada zrównoważonego rozwoju – to oszczędność węgla, ropy naftowej, gazu ziemnego dla przyszłych

pokoleń. Przedstawiciele Greenpeace przykuwali się do torów, po których przewożono paliwo jądrowe, ale nie protestują przeciwko spalaniu tych cennych surowców w elektrowniach i emisji szkodliwych dla środowiska substancji.

Główne cele Stowarzyszenia SEREN Polska zdefiniowano jako:

- pełne i obiektywne informowanie społeczeństwa o energii i środowisku,
- informowanie o zaletach energii jądrowej szczególnie ze względu na ochronę środowiska,
- integrowanie osób, które popierają użytkowanie energetyki jądrowej w celach pokojowych.

Realizacja tych celów obejmuje następujące działania:

- wspieranie działalności informacyjnej w środkach masowego przekazu,
- inicjowanie publikacji książkowych i artykułów,
- wygłaszanie referatów i odczytów,
- uczestniczenie w debatach publicznych,
- przygotowanie informacji naukowych i popularno-naukowych,
- udział w targach i wystawach,
- organizowanie konferencji i spotkań,
- współpraca z innymi organizacjami.

W dniu 18 stycznia 2006 r. w Warszawie na zebraniu założycieli SEREN Polska powołano Komitet Założycielski, który powinien w 2006 r. doprowadzić do zarejestrowania w Polsce tego stowarzyszenia. Będzie to stowarzyszenie typu Non-Profit. Wśród członków Zarządu SEREN Polska będzie dwóch przedstawicieli EFN-International, a mianowicie:

- Bruno Comby – EFN,
 - Berol Robinson – EFN-USA.
- SEREN Polska ma już adresy:

- nuc-pl@ecolo.org
- <http://www.ecolo.org>.

Roman Trechciński

Dni technologii francuskiej w Polsce

Podczas zorganizowanych w dniach 28-30 marca br. w Warszawie "Dniach Technologii Francuskiej w Polsce" przedstawiciele francuskich instytucji i ponad 40 przedsiębiorstw podzielili się doświadczeniami i zaprezentowali swój dorobek w takich sektorach jak: infrastruktura i transport, ochrona środowiska oraz energia i energetyka. Wystawy, seminaria, konferencje i prezentacje były okazją do poznania i oceny jakości opracowanych przez francuskie przedsiębiorstwa rozwiązań. Dzięki wymianie doświadczeń, spotkania mogły też przyczynić się do rozwoju partnerskich stosunków między przedsiębiorcami z obu krajów. "Francja jest jednym z naszych najważniejszych partnerów gospodarczych, a firmy francuskie są znaczącymi inwestorami zagranicznymi, także w sektorze energetycznym" – powiedział wiceminister Tomasz Wilczak otwierając konferencję. Podkreślił, że jednym z kluczowych tematów spotkania w Warszawie będzie energetyka. Przypomniał zaangażowanie kapitału francuskiego w polskim sektorze energetycznym między innymi Grupy EDF zajmującej się wytworzeniem, przesyłem, dystrybucją oraz wprowadzaniem na rynek energii elektrycznej. EDF posiada akcje Elektrociepłowni Rybnik S.A., Elektrociepłowni Kraków S.A., Elektrociepłowni Zielona Góra S.A., Elektrociepłowni Wybrzeże S.A., Elektrociepłowni Toruń S.A. czy Dalkii Poznań. Pierre Menat, Ambasador Francji, stwierdził, że rok 2006 będzie silnym bodźcem w zacieśnianiu polsko-francuskich kontaktów. "Współpraca gospodarcza układa się bardzo dobrze, nasiliły się w ostatnim czasie kontakty polityczne, także współpraca na forum Unii Europejskiej". Dla nas oczywiście najbardziej interesującym był dzień poświęcony energii i energetyce. Jak wiadomo Francja jest krajem, w którym przeszło 70% zapotrzebowania na energię pokrywają elektrownie jądrowe. Nie powinno to właściwie nikogo dziwić, jeżeli wziąć pod uwagę, że właśnie we Francji odkryto zjawisko promieniotwórczości nad poznaniem natury, którego pracowała następnie nasza wielka rodaczka Maria Skłodowska-Curie. Można oczywiście żałować, że mimo podobnych tradycji naukowych nasz kraj jest obecnie jednym z nielicznych w Europie, w którym nie ma elektrowni jądrowych. Związane jest to zapewne z tym, że mamy dużo węgla. Jak się okazuje tego właśnie czarnego skarbu zazdrozczą nam Francuzi. Twierdzą, że zostaliśmy bardzo szczerze obdarzeni przez opatrność i właśnie w czyste technologie węglowe są gotowi inwestować pieniądze. Uważają, że już niedługo będzie można spalać węgiel w sposób dużo bardzo ekonomiczny a co ważniejsze nieszkodliwy dla środowiska. Mowa tu była o technologiach skraplania i magazynowania dwutlenku węgla. Oczywiście wspomniano również o energetyce jądrowej, nie padły jednak deklaracje, co do możliwości inwestowania firm francuskich w tą niezbyt lubianą w naszym kraju formę pozyskiwania energii. Na zorganizowanej przy okazji konferencji wystawie swoje stoisko miała jednak znana na świecie firma Arewa, która niedawno wygrała przetarg na budowę elektrowni jądrowych w USA.

Szkoła jesienna PTBR – Zakopane 2006

Po 20 latach od awarii elektrowni jądrowej w Czarnobylu wiele pytań dotyczących skutków zdrowotnych, ekologicznych i społecznoekonomicznych tej katastrofy pozostaje nadal bez odpowiedzi. Nie osiągnięto jeszcze wyraźnego, naukowego consensusu w tej materii. Dla wypełnienia tej luki i dla propagowania lepszego zrozumienia i udoskonalenia metod postępowania ze skutkami awarii Polskie Towarzystwo Badań Radiacyjnych im. Marii Skłodowskiej-Curie podjęło inicjatywę zorganizowania konferencji poświęconej tym zagadnieniom – XXI Szkoły Jesiennej PTBR, Zakopane, 9-13.10.2006 r. Równocześnie, w dokumencie "Polityka energetyczna dla Polski do roku 2025" przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 5.01.2005 r. stwierdzono, iż: "Wprowadzenie energetyki jądrowej jest celowe ze względu na potrzebę dywersyfikacji nośników energii pierwotnej oraz konieczność ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i dwutlenku siarki do atmosfery... We wszystkich wariantach przewidziane jest uruchomienie pierwszych bloków elektrowni jądrowej około roku 2020-2021". Konferencja ta ma więc także posłużyć celom programu społecznej informacji i debaty na ten temat. Adresowana jest do wszystkich, którzy interesują się powyższą tematyką oraz osób popularyzujących wiedzę na ten temat.

Referaty plenarne będą dotyczyły między innymi:

- przyczyn awarii elektrowni jądrowej w Czarnobylu,
- sytuacji radiologicznej w Polsce i w Europie,
- obserwowanym skutkom zdrowotnym, skutkom społecznym, ekonomicznym, politycznym, itp.
- budowy i zasad działania reaktora jądrowego, bezpieczeństwa jądrowego i gospodarki odpadami promieniotwórczymi z elektrowni atomowych,
- konkurencyjności ekonomicznej elektrowni jądrowych,
- perspektyw energetyki jądrowej w Polsce.

Ostateczny program XXI Szkoły Jesiennej PTBR wraz z materiałami konferencyjnymi (monografia specjalistyczna zawierająca pełne teksty wszystkich wykładów) zostaną uczestnikom doręczone na miejscu. Uczestnicy Szkoły na zakończenie otrzymają "Certyfikat uczestnictwa".

Organizatorami szkoły są: Państwowy Zakład Higieny w Warszawie, Instytut Energii Atomowej w Świerku, Instytutu Inżynierii Precyzyjnej i Biomedycznej Politechniki Warszawskiej w Warszawie. W skład komitetu organizacyjnego wchodzi: dr Krzysztof Pachocki (przewodniczący), prof. dr hab. Stefan Chwaszczewski, dr hab. Natalia Golnik, dr Małgorzata Rochalska (sekretarz). Miejscem Szkoły będzie D.W. "Kolejarz" w Zakopanem, opłata za udział w Szkole: 970 zł stanowiąca pokrycie kosztów uczestnictwa wraz z wyżywieniem i zakwaterowaniem oraz kosztów druku materiałów.

Adres kontaktowy: K. Pachocki – tel: (0-22) 54-21-224, e-mail: kpachocki@pzh.gov.pl.

Nukleonika na Giełdzie Wynalazków wyróżnionych w 2005 roku

W okresie 20 lutego – 1 marca 2006r. w reprezentacyjnej sali Muzeum Techniki NOT (Pałac Kultury i Nauki) w Warszawie została zorganizowana impreza promocyjna pt. "XIII Giełda Wynalazków wyróżnionych na światowych wystawach innowacji w 2005 roku"

- VII Międzynarodowy Salon Własności Przemysłowej "Archimedes" – Moskwa,
- Międzynarodowa Wystawa Wynalazków, Nowej Techniki i Wytrobów – Genewa,
- Innowacje, Technologie, Maszyny – Nauka dla Gospodarki – Poznań,
- VI Międzynarodowa Wystawa Wynalazków "INNOWACJE" – Gdańsk,
- 54 Światowa Wystawa Innowacji, Badań Naukowych i Nowości Przemysłowych "BRUSSELS EUREKA" – Bruksela).

Organizatorem Giełdy było Stowarzyszenie Polskich Wynalazców i Racjonalizatorów pod patronatem Ministra Edukacji i Nauki prof. Michała Seweryńskiego. Uroczyste otwarcie Giełdy odbyło się 20 lutego z udziałem przedstawicieli Prezydenta RP oraz kierownictw: Ministerstwa Edukacji i Nauki, Urzędu Patentowego RP, Ministerstwa Gospodarki, Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, jak również prasy, radia i telewizji. Podobne wystawy organizowane są od 12 lat początkowo pod nazwą "Pokazy wynalazków", a trzy lata temu przekształcone w "Giełdę wynalazków". Służą one zaprezentowaniu polskiej publiczności i polskim przedsiębiorcom tych innowacyjnych rozwiązań, które w roku poprzedzającym "giełdę" zdobyły uznanie na świecie. Spotkania stanowią dobrą okazję do torowania tym wynalazkom drogi do wdrożeń.

Podczas uroczystości otwarcia Giełdy zostały wręczone odznaczenia, puchary, listy gratulacyjne i inne wyróżnienia. Wśród wyróżnionych znalazły się następujące opracowania wykonane w Instytucie Chemii i Techniki Jądrowej w Warszawie: doc. dr Andrzej Deptuła, mgr Wiesława Łada, mgr Tadeusz Olczak "Sposób otrzymywania warstw fosforanów wapnia w szczególności hydroksyapatytu", doc. dr Andrzej Deptuła, prof. Andrzej G. Chmielewski, mgr Wiesława Łada, mgr Tadeusz Olczak "Sposób wytwarzania pustych ziaren sferycznych materiałów ceramicznych, cermetali i metali redukowanych wodorem", prof. Jerzy Warych, prof. Andrzej G. Chmielewski, doc. dr Mieczysław Sowiński "Sposób usuwania kwaśnych zanieczyszczeń gazowych z gazów odlotowych i urządzenie do usuwania kwaśnych zanieczyszczeń gazowych z gazów dolotowych". Z Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Izoto-

pów POLATOM wyróżniono mgr Barbarę Janotą, mgr Alinę Markiewicz i dr inż. Renatę Mikołajczyk za "Farmaceutyczny zestaw peptydowy do izotopowej diagnostyki onkologicznej". Warto również zwrócić uwagę na opracowany w Politechnice Łódzkiej przez mgr inż. Dariusza Makowskiego, mgr inż. Mariusza Greckiego i prof. Andrzeja Napieralskiego "System do detekcji neutronów".

Wspomnienia i refleksje – Józef Hurwic

8 maja w Sali Marii Skłodowskiej-Curie w pałacu Staszica w Warszawie odbyła się niezwykle miła uroczystość zorganizowana z okazji 95 urodzin profesora Józefa Hurwica, założyciela i pierwszego dyrektora Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie. Słowo do Jubilatą wygłosili między innymi prof. dr hab. Jerzy Niewodniczański, prof. dr hab. Marek Chmielewski, prof. dr hab. Władysław Wieczorek i prof. dr hab. Paweł Kaflarski. Spotkanie było również okazją do promocji najnowszej książki jubilatą – trzeciego, poprawionego i rozszerzonego wydania *Wspomnień i Refleksji – Szkicu autobiograficznego*. Książka została wydana przez Dom Wydawniczo-Promocyjny GAL. Przedstawia ona, jak pisze wydawca, życie autora od urodzin aż po dziś dzień. Ukazuje okres jego wczesnej młodości, studiów i zajęcia zarobkowe, pobyt w Związku Radzieckim i czasy drugiej wojny światowej, potem karierę akademicką i pełną zaangażowania pracę redaktorską i edytorską w powojennej Polsce, wydarzenia z 1968 roku i obowiązki profesorskie po osiedleniu we Francji, wreszcie jego działalność w wieku emerytalnym. Warto przeczytać z całą pewnością tę książkę, tym bardziej, że jej autor jest uznanym autorytetem w dziedzinie historii odkryć zjawisk promieniotwórczości i udziału w tym dziele Marii Skłodowskiej-Curie.

Zmarł dr Rajmund Janczak

Z zalem informujemy, że pod koniec ubiegłego roku pożegnaliśmy na Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie naszego kolegę, członka Komitetu Redakcyjnego Biuletynu Nukleonicznego, dr inż. Rajmunda Janczaka. Wszyscy z pewnością pamiętamy go jako znakomitego specjalistę w dziedzinie energetyki jądrowej, cenionego pedagoga i bardzo aktywnego członka Polskiego Towarzystwa Nukleonicznego. Cześć Jego pamięci.

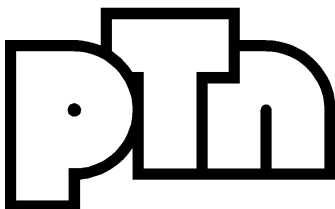
Parki technologiczne szansą dla rozwoju innowacyjnej i konkurencyjnej gospodarki

Z inicjatywy Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości została zorganizowana konferencja prasowa na, na której zaprezentowano dokonania działających w naszym kraju parków naukowo-technologicznych. Jak zauważył prof. Jacek Guliński (Poznański Park Naukowo-Technologiczny Fundacji UAM) niewiele instytucji otoczenia biznesu wymienia się ostatnio tak często jak właśnie parki naukowe, technologiczne, czy naukowo-technologiczne. Zdarza się to również osobom nie do końca zorientowanym, co to są parki i czemu bądź, komu służą. Mimo to, problematyka parków naukowo-technologicznych dociera powoli do świata nauki, biznesu, władz wszelkich szczebli, do mediów. Warto, więc odpowiedzieć na kilka podstawowych pytań. Co to jest park technologiczny? To zespół wyodrębnionych nieruchomości wraz z infrastrukturą techniczną, utworzony w celu dokonywania przepływu wiedzy i technologii pomiędzy jednostkami naukowymi a przedsiębiorcami, na którym oferowane są przedsiębiorcom, wykorzystującym nowoczesne technologie, usługi w zakresie: doradztwa w tworzeniu i rozwoju przedsiębiorstw, transferu technologii oraz przekształcania wyników badań naukowych i prac rozwojowych w innowacje technologiczne, a także tworzenie korzystnych warunków prowadzenia działalności gospodarczej przez wykorzystanie z nieruchomości i infrastruktury technicznej na zasadach umownych. Park jest przedsięwzięciem biznesowym, prowadzonym w oparciu o spółkę prawa handlowego, fundację, stowarzyszenie czy też bezpośrednio przez uczelnię, jako podmiot zarządzający całością. Każde z powyższych rozwiązań ma swoje dobre i złe strony. Czy są jakieś typowe zasady budowy parku, model lub wzorzec? Niestety, nie istnieje uniwersalny model Parku. Każda inicjatywa posiada indywidualny charakter, na który wpływa cały wachlarz uwarunkowań lokalnych (regionalnych) z obszaru ekonomii, środowiska badawczego, kultury i tradycji przedsiębiorczości i innowacyjności. Jak można sobie wyobrazić idealny Park? W idealnym modelu Parku, na jego terenie, jest kilku inwestorów, kilkanaście firm o jednoznacznie innowacyjnym profilu, kilka instytucji otoczenia biznesu, jednostki (laboratoria) naukowo-badawcze, świadczące zawodowo usługi techniczne, technologiczne czy analityczne jak i prowadzące badania (przemysłowe, przedkonkurencyjne, rozwojowe). I jednocześnie, w wydzielonym Inkubatorze, ulokowane nowo powsta-

jące firmy oparte na wiedzy. Czy warto wspierać rozwój parków technologicznych w Polsce? Bez wątplenia tak, chociaż nie można się spodziewać oszałamiających wyników w krótkiej perspektywie czasowej. Budowa parku to zadanie wieloletnie, pożytki z tytułu ich działalności są często pośrednie i nie mierzalne. Wydaje się, że instytucje parkowe w Polsce, tworzone przecież w celu dokonywania przepływu wiedzy i technologii pomiędzy jednostkami naukowymi a przedsiębiorcami mogą wspomóc wysiłki rządzących mające na celu poprawę poziomu innowacyjności polskiego przemysłu. Czy parki technologiczne w Polsce uzyskały pomoc publiczną? W przeciągu ostatnich trzech lat parę inicjatyw Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości oraz Agencji Rozwoju Przemysłu wspierało rozwój parków w naszym kraju. Udostępnione w formie konkursów środki na promocję i marketing niektórych parków (PARP) oraz na przygotowanie dokumentacji niezbędnej do wnioskowania o środki inwestycyjne (PARP) zostały sensownie wykorzystane i umożliwiły absorpcję środków przeznaczonych na infrastrukturalne wsparcie parków technologicznych przewidziane w funduszach strukturalnych UE (działanie 1.3 SPO WKP – ARP). Czy parki technologiczne mają w Polsce szansę na dalszy rozwój? Polityka wspierania działalności parkowej, realizowana na szczeblu lokalnym, regionalnym czy centralnym, na pewno przyczyni się do wzrostu proinnowacyjnej świadomości w świecie gospodarki i będzie pozytywnie skutkować w przyszłości. Miejmy nadzieję, że odpowiednie zapisy w przygotowywanym sektorowym programie operacyjnym "Konkurencyjna gospodarka" (2007-2013) oraz w 16 regionalnych programach operacyjnych (RPO, 2007-2013) będą kontynuować i rozwijać politykę wsparcia, wychodząc naprzeciw potrzebom rodzimej gospodarki oraz wpisując się w wytyczne polityki innowacyjnej Unii Europejskiej na najbliższe lata.

W trakcie spotkania wspomniano również o kolejnej edycji konkursu "Polski Produkt Przyszłości". Laureatem tego konkursu w roku 2005 w kategorii "wyrób przyszłości" był Ośrodek Badawczo Rozwojowy Izo-topów POLATOM za opracowanie oryginalnej technologii produkcji aplikatorów oftalmicznych rutenu-106 i jodu-125. Więcej informacji na temat parków i konkursu można znaleźć na stronie internetowej www.parp.gov.pl.

Biuletyn nukleoniczny

Wydawca: Polskie Towarzystwo Nukleoniczne

c/o Instytut Chemii i Techniki Jądrowej, ul. Dorodna 16, 03-195 Warszawa
tel.: (0-22) 504 12 88, fax: (0-22) 811 23 47,
e-mail: ptn@ichtj.waw.pl, www.ptn.nuclear.pl

Kolegium redakcyjne: Edward T. Józefowicz, Tadeusz Musiałowicz, Ryszard Siwicki, Wiktor Smulek, Zdzisław Stęgowski, Piotr Urbański (przewodniczący)

Skład: Marek Rabiński

Materiały informacyjne: wykorzystano materiały własne, jak również z NucNet, Postępów Techniki Jądrowej, World Nuclear Association News Briefing.

Publikacja dofinansowana przez Komitet Badań Naukowych (KBN)